

Rusko bojišče.

Na ruskem bojišču ni posebno važnih dogodkov. Sleg in dež zadržuje večje gibanje čet. Le na severu pri Rigi, pri Dvinsku in Ilukstu se vrši silen obestranski topovski dvoboj.

Govori se o velikih notranjih dogodkih v Rusiji. Ruska дума, katero je car sam otvoril s prastolnim govorom, bo baje razpuščena, ker je prišlo v važnih vprašanjih do resnega spora med manjšino in vlado.

Presenečenje vzbujata tudi dejstva, da se zbira v Petrogradu izredno mnogo vojaštva. Menda se vlada boji resnih nemirov.

Zmaga slovenskih dragoncev.

Rusi so v zadnjem času poskušali svojo srečo na Stripi dol do Besarabije, smolo so pa imeli povsod. Neki dan so se Rusi zaleтели na naše dragonce. Tukaj je zapovedoval prednjim stražam stražmojster Slovenec Priveršek, desno od njega so stali huzarji. Bilo je zvečer in zelo temno. Naenkrat napadejo Rusi z močnim oddelkom cele naše postojanke. Krogle žvižgajo, kakor bi tisoč os brenčalo okrog; nastal je velik krik, Rusi so kričali „ura, ura!“, tako kakor bi bili pijani. Zaradi močne teme se jim je posrečilo pri huzarskih postojankah udreti v vas L. Rusi so zažigali hiše in tako je nastalo še večje kričanje pri civilnem ljudstvu. Rusi so nam že bili za hrbtom. Priveršek je bil v veliki nevarnosti, a vendar se mu je še posrečilo, se naglo umakniti na severni del vasi L. Tukaj je zbiral zopet dragonce in druge razpršene patrolje ter se odločil, da za vsako ceno brani naše postojanke. Ker so pa Rusi le drveli naprej, in posebno v zahodnem delu vasi L., je s tem tudi pretila nevarnost, da nam zaprejo pot čez reko Dnjestr. V tem preresnem trenutku se je Priveršek odločil za protinapad. Ko so se prve ruske vrste pokazale na nekaj korakov, ukazal je Priveršek naskok. Med hura-klici so naskočili vrli dragonci prodirajočega sovražnika. Rusi, ki so bili prenagli, so prišli v pesti dragoncev, drugi pa so bili zopet s svinčenkami poškopljani za večni spomin; zadnja vrsta pa je bila pograna v beg v južni del vasi Latač.

Ko je prišla dragoncem pomoč, je Priveršek že ob eni uri po noči voščil Rusom veseli „novi rok“ (novo leto), salva za salvo so pozdravljale Ruse in marsikateri Rus je sprejel svinčeno kroglo za spomin. To voščilo se ni Rusom dopadlo, zato so jo porisali urnih pet v svoje okope. Zjutraj je zanimivo naznanilo o Priverškovi zmagi prišlo do gospoda ritmojstra.

Poročilo se je glasilo: „Priveršek je včeraj večer, kakor tudi danes zjutraj z dragonci izvršil protinapad, sovražnika popolnoma pregnal, stare pozicije ob 5. uri zjutraj zopet zasedel, ujete Ruse pa pošlje gospodu ritmojstru za spomin.“ Ob tej novici je nastalo veliko veselje v glavnem taborišču. Gospodje častniki so telefonično častitali stražmojstru Priveršku k taki častni zmagi. Celó v glavnem taborišču so mislili, da je vse izgubljeno, kar se nahaja še na drugi (severni) strani reke Dnjestr. Polastili smo se tudi dveh kozaskih konj. Pri tem napadu smo dobili veliko pošte od ruskih častnikov in vojakov ter drugega zanimivega građiva. Med ranjenci se je tudi nahajal ruski častnik in nekaj je bilo mrtvih. Cela ruska kavalerija je zbežala in Priveršek je na zakovem konju jezdiril k svojemu poveljniku. Za hlabrost smo bili vsi navzoči odlikovani. Jaz sem dobil srebrno svetinjo II. vrste. Naš junak stražmojster Priveršek je Slovenec in je doma iz Slovenskega Štajerja. Odlikovan je s prvo in drugo srebrno ter bronasto svetinjo. Njegova hlabrost je tako velika, da ga vsi častniki občudujejo in pri vseh bojih ga še Bog vedno varuje. Bog daj, da bi se vsi srečno vrnili v domovino. Pristrčne pozdrave. Anton Krapše, desetnik.

Francosko bojišče.

Že pet mesecev ni bilo s francoskega bojišča znamenovit nobenega vojnega dogodka, ki bi bil vseboval večjo važnost. V tem času je balkansko bojišče bilo pozorišče odločilnih dogodkov. Ko je bilo delo na Balkanu po večini opravljeno, so Nemci začeli z vojnimi podvzetji na francoskem bojišču. S tem so prehiteli četverosporazum, ki že precej časa bobna v svet napoved o veliki ofenzivi na vseh svojih bojiščih v mescu marcu. Nemci pa so že začeli mesca februarja.

Začeli pa so tamkaj, kjer so se Francozi najmanj nadejali, ker so se čutili najbolj močne in zavarovane, namreč pri Verdunu. To mesto, ki leži ob reki Mozi, kakih 50 km oddaljeno od nemške meje in 277 km izhodno od Pariza, je ena izmed najmočnejših in najpopolneje zgrajenih franc. trdnjav. Ima dvojno, na izhodni strani celo trojno vrsto utrdb in baterij, ki stojijo na obvladujočih višinah obeh bregov reke Moze. Verdun ima 17 velikih trdnjav, 21 samostojnih utrdb in okoli 50 baterijskih postojank. Ob-

seg znaša približno 50 km. Verdun in cela z utrdbami zavarovana črta južno od tega mesta je za obrambo Francoske silno važna in to važnost so tudi upoštevali Nemci že takoj od početka vojske. Jeseni leta 1914 je armada nemškega prestolonaslednika po zavzetju trdnjav Longwy in Montmedy prodrla pred Verdun, pa je bila ustavljena. Po dolgotrajnih, počasnih bojih v argonskem gorovju so Nemci obkolili že skoraj tri četrtine te trdnjave. Pretekli teden pa so začeli z odločnim, dobro pripravljenim napadom. V pondeljek, dne 21. febr., se je začelo napadanje proti postojankam severno od Verduna. Dne 25. febr. je padla prva predutrdba Verdunova, mogočna trdnjava Douaumont. Od tod skušajo Nemci razširiti svojo črto proti izhodu in zahodu in se ob enem pomikati še bližje glavni trdnjavi. Krogle iz največjih nemških topov dosegaajo ne samo zunanji trdnjavski pas, ampak baje tudi že notranjo utrdbo. Ob enem pa Nemci tudi od zahodne strani, to je iz planote Woewre, pritiskajo vedno bližje proti Verdunu. Kajpada napejnajo tudi Francozi vse svoje moči, da si ohranijo Verdun, ki je glavno oporišče njihove bojne črte ob reki Mozi in najvažnejše križišče železnic v tem delu Francije. Parižani so se že začeli močno bati za Verdun. Francoski vojni minister Gallieni pa jih tolaži, češ, položaj ni obupen, pa vendar resen.

Tri važne utrdbe pred Verdunom padle.

Pred Verdunom so Nemci dosegli že velike uspehe. Dne 25. febr. so po hudem obstreljevanju z naskokom zavzeli glavno voglišče zunanjega verdunskega trdnjavskega pasu, samostojno, dobro utrjeno točko Douaumont. Naslednje dni so Francozi v petkratnem napadu skušali to važno postojanko dobiti nazaj, a se jim ni posrečilo. Bili so vedno krvavo odbiti. Na zahodni strani Douaumonta, ki leži severnoizhodno od Verduna, so zavzeli Nemci dne 28. febr. kraj Champs-Neuville, na izhodni strani pa utrjene naprave pri Hardoumontu.

Douaumont razdejan s štirimi streli.

Vojni poročevalci soglašajo v naziranju, da je pripisovati veliki uspeh Nemcev pri Verdunu pred vsem težkim nemškim topovom. Velika francoska oklopna utrdba Douaumont je padla, ker je bil njen padec pripravljen od štirih mojsterskih strelcev iz težkih topov. O drugi utrdbi, ki so jo zavzeli Nemci tudi pred Douaumontom, pripovedujejo nemški vojni poročevalci, da je njene močne zgradbe razdejal že prvi strel.

Ogromen plen pri Verdunu.

Nemška armada je od 21. do 28. februarja ujele pred Verdunom 228 neranjenih francoskih častnikov in 16.575 vojakov. Plen je izredno bogat: 78 topov, med temi mnogo težkih novega kova, je prišlo v nemške roke; nadalje se je uplenilo 86 strojnih pušk in v zasedenih francoskih postojankah nepregledna množina drugega vojnega građiva.

Verdun gori?

Na severni strani Verduna traja artilerijski boj kljub velikim sneženim viharjem dalje. Kakor hitro sneženi metež preneha, tako poroča dopisnik lista „Pester Lloyd“, se opaža uspeh nemških topov razne velikosti. Velikanske plasti dima in oblakov se vzdigujejo na izhodni in zahodni strani Douaumonta. Za postojanko Douaumont so Nemci s topovskim ognjem zažgali neko vas. Zdi se, da gori tudi mesto Verdun s svojo staro stolno cerkvijo.

Kako je utrjen Solun.

Iz Soluna se dne 28. februarja poroča: Grški general Moskopulos, ki si je ogledal solunske utrdbe, se je najraj nekemu dopisniku izjavil, da so ustvarile četverosporazumove čete v teku treh mesecev pravečati čudež s solunskimi utrdbami, ki bi delale napadalca strahovite ovire. Utrdbe se raztezajo 60 km naokrog Soluna in so zavarovane s 1500 topovi; nakupičena je tudi ogromna množina municije. Solun je tako postal ena najmočnejših trdnjav na svetu.

Turška bojišča.

Pri Erceerumu se Turki še vedno umikajo. Hudi boji so se zadnje dni razvili med Erceerumom in Trapecuntom v Kavkazu. (Trapecunt je turško pristanišče v Črnem morju severno-zahodno od Erceeruma.) Rusko vojno brođovje je dne 26. febr. močno obstreljevalo Trapecunt. Rusi se zelo trudijo, da bi tudi na kopnem dospeli pred Trapecunt. — Angleška armada v Kut-el-Amara v Mezopotamiji je

še vedno oblegana od Turkov. Posadki že baje primanjkuje živeža. — Pred Dardanelami in pred Sueškim prekopom nič novega.

Portugalska zaplenila 80 nemških ladij.

Iz Pariza se dne 28. februarja poroča, da je zaplenila Portugalska dozdej z avstrijskih trgovskih ladij, ki so se ob izbruhu svetovne vojske zatekle v portugalska pristanišča. Kakor se dne 28. februarja uradno poroča iz Berlina, je nemška vlada poslala portugalski vladi oster ugovor zoper ta nepravilni in neprijazni korak in je izjavila, da pričakuje, da bo Portugalska zaplenbo ladij preklcala.

Skoro gotovo so Angleži, Francozi in Italijani Portugalsko nahujskali k temu sovražnemu koraku.

Slovenske žrtve za domovino.

— Franc Ceter. Davorin Kranjc, doma od Sv. Andraža v Leskovcu, piše: Pri Sv. Martinu, južno od Gorice, je dne 9. febr. priletela italijanska granata na sred prostora, kjer so stali slovenski fantje v kup. Granata je vrgla na eno stran mene, na drugo stran Ivana Cvetko in na tretjo Ivana Kozar, Vrlega mladeniča Franca Ceterja, doma od Sv. Jurija ob južni žel., ki je stal poleg mene, pa je zadel kos granate na desno stran prsi. Bil je takoj mrtev. — Dne 12. febr. je bil ranjen četovodja Flor. Valant, doma pri Celju.

— Anton Herg. Z italijanskega bojišča nam pišejo: Že 19 mesecev smo v vojni. Dne 21. febr. nam je nemila smrt izrgala iz naše sredine nadebudnega mladeniča, 21 let starega Antona Herg. Zvečer je šel zdrav k počitku, a zjutraj ga najdejo mrtvega. Doma je bil iz Gabernika pri Sv. Lovrencu v Sl. g. Njegovo truplo je dejano v zemljo na Biljah v goriškem okraju. Pristrčne pozdrave! Jožef Zmazek iz Radislavcev pri Mali Nedelji, in Franc Repič, četovodja, doma iz Kicarja pri Ptuj.

— Pepi Jurčičan. Iz Lastniča pri Podčetrtru se nam poroča: Z italijanskega bojnega polja nam je došla dne 20. jan. prežalostna vest, da je nemila smrt pobrala v najlepši dobi cvetočega življenja mladeniča Pepi Jurčičana. Boril se je na ruski in italijanski fronti, kjer se mu je dne 14. jan. 1916 zvečer pretrgala nit mladega življenja. Bil je smrtno zadet od sovražne krogle v svoja mlada prsa. Spregovoril je se edino: „Jezus, Marija!“ in izdihnil je blago dušo proti nebeskemu Očetu. Dne 14. in 15. jan. je še sprejela sestra njegovo pismo z zadnjo željo, da bi še rad enkrat pred smrtjo videl svoj ljubi dom. Pa, žalibog, nemila usoda je zahtevala drugače. Ni še dopolnil 20 let, a že je daroval svoje mlado življenje za presvitlega cesarja in domovino. Dne 15. jan. je bil na doberdobsko vojaško pokopališče pokopan v grob št. 494. Blagoslovi ga je vojni kurat č. g. prof. Kociper. Spavaj sladko v tuji zemlji, ki je posrkala do zadnje kapljice tvojo mlado kri in nazadnje še sprejela v svoje naročje tvoje mlado telo! Na veselo večno svidenje, ljubi, nepozabljeni bratec — nad zvezdami!

— Franc Lovrec. Iz Moravce pri Mali Nedelji se nam poroča, da so stariši našega Franca Lovrec izvedeli, da je edini sin svoje mlado življenje daroval za našo domovino. Padel je na srbskem bojišču že dne 26. nov. 1914. Bodi mu tuja zemljica lahka!

— Franc Naglič. Iz Ljubčane pri Celju se nam piše: Zvedeli smo žalostno novico, da je posestnik Franc Naglič že med tistimi, ki spijo v daljni in tuji zemlji. Ranjen je bil dne 16. dec. od italijanske granate v obe nogi tako huđo, da je po svoji šesttedenski mučni boleznii izdahnul svojo blago dušo dne 27. jan. v zagrebški bolnišnici. Nepozabni France! Zajokali so za teboj žena in otroci, stariši, bratje in sestre, tvoji prijatelji in domovina! Naj ti bo zagrebška zemljica lahka! Spavaj sladko, dragi mož in brat!

— Anton Mikec. Iz Zavrča se poroča: Nedavno je prišla žalostna novica, da je mladenič Anton Mikec žrtvoval svoje mlado življenje domovini na oltar. Bil je šele komaj v 21. letu. Ravno na njegovega godu dan, to je dne 17. jan., je priletela usodepolna laška krogla in ga zadela naravnost v glavo. Pokopano je njegovo truplo daleč od rodne grude na vojaškem pokopališču na Doberdolu. Naj mu bo lahka s krvjo namočena tuja zemljica! Pokojni je bil doma iz Turskega Vrha.

— Ferdinand Penič. Naš somišljenik A. Oblak nam piše: Umril je v Lebringu narednik Ferdinand Penič. Prišedši po zimi leta 1915 iz Galicije, je bolehal do zdaj, dokler ga ni pobrala nemila smrt. Bil je zaveden Slovenec iz St. Jurija ob južni žel. Bil je marljiv posestnik in zvest čitatelj slovenskih katoliških listov.

— Franc Slana. Na italijanskem bojišču je dne 15. avgusta 1915 padel Franc Slana, doma iz Moravce pri Mali Nedelji. Njegovi stariši, 3 bratje in 3 sestre zelo žalujejo za njim. Na svidenje nad zvezdami!

— **Veronika Strašek.** Od Sv. Petra na Medvedovem selu se nam piše: (Tudi slovensko ženstvo prinaša žrtve na oltar domovine v tej grozni vojski. Junakom se pridružujejo tudi naše junakinje. Tem s ponosom prištevamo Veroniko Strašek iz Hajnskega, tukajšnje župnije. Pred dvema letoma je postala usmiljena sestra, mesca aprila lani je naredila obljubo. Ze pred obljubo je dva mesca sodelovala v vlaklu Rudečega križa in tudi po obljubi se je ves čas vozila z ranjenci in jim požrtvovalno stregla. V svojem prelepem poklicu je klobila nalezljivo bolezen. Ko se je dne 29. oktobra lanskega leta pripeljala na Dunaj, je morala takoj v postelj. Bolezen je hitro napredovala. Dne 2. nov. je bila sprevidena in prepeljana v bolnišnico za nalezljive bolezni. Tovarišice-usmiljenke so ji najskrbneje stregle. Ta dan jim je, sluteč bližnjo smrt, rekla: „Premlada sem še, da bi umrla. Rada bi še prav veliko storila za ljubelega Boga, toda naj se zgodi volja božja!“ Dne 6. nov., ob 3. uri zjutraj, je Veronika, ko usmiljenka sestra Audomara, umrla blažene smrti v 19. letu svoje starosti, kot resnična žrtev svetovne vojske. Povsod je bila priljubljena, zelo vestna in goreča. „O tista pridna sestra je umrla, o kako je je škoda!“ Tako je še marsikdo vzdihnil, ko se je izvedelo o njeni junaški smrti. Za njo, nežno mlado ovenelo cvetko, žalujeta oče in mati, sestra Ana, usmiljenka v Ljubljani, 4 sestre doma in 7 bratov-vojakov, od katerih sta 2 v ruskem ujetništvu. Tudi naši dekliški Marijini družbi ostane nepozabna kot nje članica. Junaška Veronika, mirno počivaj, pa za svoje slovenske sestrice prosí pri Bogu, da ti bodo vse podobne v sveti ljubezni do Boga in do domovine in v junaški požrtvovalnosti!

— **Anton Velcl.** Z bojišča se nam poroča dne 22. febr.: Padel je na italijanskem bojišču slovenski vojak mladenič Anton Velcl, doma od Sv. Petra pri Račgoni. Na italijanskem bojišču ga je dne 20. jan. zadela sovražnikova granata v prsi, da je bil pri priči mrtev. Blagemu Antonu bodi tuja zemljica lahka!

— **Janko Ziahtič.** Od Sv. Urbana pri Ptuj se nam poroča: Došla je iz bolnišnice Nova-Pozna v Slavoniji žalostna vest, da je umrl mladenič J. Ziahtič. Priljubljen je bil posebno med graškimi Slovenci, kjer je bil svoj čas mizar. Bil je ud krščanske-socialne zveze, član Orla, ud katoliškega slovenskega izobraževalnega društva in „Kresa.“ Bog ga je dne 1. jan. 1916 poklical v njegovo pravo domovino. Naj ti bo, dragi Janko, tuja zemljica lahka!

Cenjene naročnike še enkrat opozarjamo, da smo vsled razmer prisiljeni list pošiljati samo tistim, ki ga plačajo naprej. Podražil se je papir, barva, sploh vse tiskarske potrebščine za 50% do 400%. **Plačati moramo vse naprej, ako še hočemo sploh kaj dobiti.** Valed teh razmer je v Avstriji prenehalo izdajati okoli 900 listov, nad 600 listov pa je povišalo naročnino. Mi nočemo zvišati naročnine, ker smo kmečki list in ker se kmetu že tako slabo godi; pač pa bomo od zdaj naprej list pošiljali samo tistim, ki si ga bodo plačali, če že ne za celo leto, pa vsaj za četrt in pol leta naprej. Kakor hitro bode komu potekla naročnina, mu bomo list ustavili. Tistim naročnikom, ki lista nimajo plačanega naprej, bomo po dopisnici naznili, do kdaj je list plačan, da bodo vedeli, pravočasno obnoviti naročnino. Ako bi se morebiti komu zgodila krivica, naj takoj reklamira in naj natančno naznani, kdaj in koliko je plačal naročnine zadnjikrat. Ob enem že takoj zdaj opozorimo, da so mnogi naročniki sicer še le pred kratkim plačali naročnino, ki pa se je porabila še za leto 1915; ti bodo morali torej v kratkem poslati naročnino tudi za naprej, da se jim list ne bo ustavil. Prosimo pa, da nam cenjeni naročniki nikakor ne zamerijo tega koraka, ki so nam ga usilile vojne razmere.

Razne novice.

* **Duhovniške vesti.** V sredo, 1. marca, je bil inštaliran novi ljutomerski župnik, č. g. deželni poslanec Josip Ozmeč. Inštaliral ga je preč. g. stolni župnik in kanonik Franc Moravec. — Za provizorja pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je imenovan tamonjšnji kaplan, č. g. Alojzij Sagaj.

* **Odlikovan učitelj.** Nadučitelj pri Sv. Trojici v Slov. gor. Jožef Maurič je bil odlikovan s častno kolajno za 40letno zvesto službovanje.

* **Nabožne pridre za vojake in zaledje.** V postnem času bo prinašal naš list v podlistku vsake številke sveti evangelij sledede postne nedelje in v zvezi z njim nabožen nagovor iz peresa dobroznanih slovenskih cerkvenih govornikov. Prepričani smo, da bo naše krščansko vojaštvo, kakor tudi vro, pošteno prebivalstvo doma ta načrt z veseljem pozdravilo. — Kdor še nima našega lista, naj si ga brž naroči!

* **Na delo za družbo sv. Mohorja!** Ljubezen do čitanja se je v vojnem času silno okrepila. Ze skoro vsaka slovenska hiša na Slovenskem Štajerju ima „Slovenskega Gospodarja“ in „Stražo.“ „Slov. Gospodar“ se tiska sedaj v več kot 27.000 izvodih; a tudi „Stražini“ naročniki so se pomnožili na skoraj 7000. Skrbimo pa tudi, da število udov družbe sv. Mohorja v naši lavantinski in v sekovski škofiji ne bo padlo. Prihodnje leto bodo družbine knjige krasile lepi spisi in slike o sedanjih krvavi vojski. Vsi, ki ste ostali doma, posebno ve zavedne slovenske žene in mladenke, agitirajte, da se vsaka hiša še te dni vpiše v družbo sv. Mohorja. Na delo!

Našim društvom. Ko ni bilo vojske, je bil čas od Božiča do aprila doba občnih zborov in raznih drugih prireditvev naših društev. V vojskinem času se le malokatero društvo toliko ojunajč, da napove občni zbor. To ni prav! Ravno sedaj je treba na vso moč delati na to, da naša društva ne zaspijo, ali da društvo popolnoma razpade. Slovensko ljudstvo in naša gospodarska in politična organizacija se je zadnja leta ravno radi tega tako ojačila, ker je imela za seboj dobrodelujočo izobraževalno organizacijo. Zbirajmo sile, ki so ostale doma in prirejajmo občne zборе, da se delovanje naših tolipotrebni društev oživi. Politična oblast nima ničesar proti društvenim občnim zborom.

* **Slovenci, straža ob Adriji.** Priobčujemo naslednji odlomek pisma, ki nam ga je poslal z italijanskega bojišča četovodja Megla, doma iz ptujske okolice: „Ali veste, zakaj se tukaj ob soški fronti tako krepko borimo? Zato, da branimo našo ljubljeno slovensko domovino pred hinavskim in poželjivim Lahom, ki bi rad požgal naše vasi, trge in mesta po Kranjskem, Slovenskem Štajerskem in Koroškem. A mi pa smo tudi za to tukaj, da rešimo naše brate — beneške Slovence — izpod laškega jarma. Mi smo za to tukaj, da celemu svetu, pred vsem pa našim narodnim nasprotnikom, bodisi z leve ali desne, pokažemo, da smo Slovenci naraj, na katerega se sme cesar, država in domovina vsak čas brezpogojno zanešati, da smo mi ljudstvo, ki je z dušo in telesom udano svojemu vladarju in prenese vse še tako krvave in velike žrtve. Mi smo pa tudi ljudje, ki upamo, da se nam nikdar od nobene strani ne bo več kratilo naših narodnih pravic in da bomo povsod, glede šole, uradov in postavovaje enakopravni z drugimi narodi. Naj merodajni kregi upoštevajo, da smo Slovenci nepremagljiva straža habsburškega cesarstva ob Adriji.“ — Tako pišejo naši hrabri vojaki!

* **Poziv na bolgarske kmete!** V čem moč Bolgarije obstoja, povedo bolgarski listi, ki zdaj prinašajo debelo tiskan oklic, glaseč se: „Kmetove, orete i sejte! V zemljeleto je silata i bogatstvo na Bolgariji. Maže in ženi imate dlj, da zasejate rabotnata zemlja.“ (Kmetje, orjite in sejte! V poljedelstvu je moč in bogatstvo Bolgarije. Može in žene imajo dolžnost, da zasejejo obdelano zemljo.) — Bolgari tedaj znajo ceniti kmečki stan. Tudi na Slovenskem se že dviga poljedelca veljava in sicer ne le na deželi, a celo po mestih.

* **Mrtvi se oglašajo.** O Henriku Repina iz Krčevine pri Mariboru se dolgi 16 mesecev ni vedelo, ali je padel v bitki pri Lvovu mesca avgusta leta 1914, ali je ujet. Njegov oče, na stara leta prepuščen lastni usodi — umrli ste mu žena in hči — je popraševal na vse strani za svojim Hinkotom, a od nikoder ni dobil povoljnega odgovora. Dne 15. febr. pa je dobila nekdanja Repinetova gospodarica z Ruskega dopisnico, da še Henrik Repina živi. Ujetnik jej piše, da je zdrav v ruskem ujetništvu. Oče se je pri poročilu od veselja razjokal. — Po preteku šestih mesecev se je zopet oglašil iz ruskega ujetništva učitelj Ivan Jančič od Sv. Marka niže Ptuj. Piše, da je poročal na vse strani, velikokrat, pa odgovora ni dobil nobenega; njegovi znanci, najbrž se je go-dilo tako tudi njegovim starišem na Sladki gori, pa so zastoj pričakovali od njega poročila. — Še dalje je potrebovala iz Rusije naslednja vest: Družina I-van uš iz Borovec je žalovala za „mrtvim“ očetom. Bil je nastanjen v Przemyslu, ko je padla trdnjava; pretekle dni pa je pisal, da živi. Kakor da bi vstal od mrtvih, ko je vendar preteklo skoraj eno leto, odkar ni bilo o njem ne duha in ne sluha.

* **Kdo kaj ve?** Simon Čelan od 87. pešpolka, 3. stotnija, je bil baje dne 22. oktobra 1915 na italijanskem bojišču ranjen, a se dosedaj ni dobilo nobenega natančnega poročila. Prosi se njegove tovariše, da naj sporočijo očetu Andreju Čelan, posestniku v Cirkovcah. — Pogreša se Franc Stojnšek, vojak gorskega trdnjavsko-topničarskega polka, vojna pošta št. 350. Pogreša se že od 4. junija 1915. Kdor kaj ve o njem, naj blagovoli to sporočiti Tereziji Stojnšek, Donačka gora, pošta Rogatec. — Anton Frančič, od 87. pešpolka, 7. stotnija, vojna pošta št. 73, se pogreša od začetka decembra 1914. Nahajal se je na ruskem bojišču. Tomaž Petek od 26. domobranskega pešpolka, 3. stotnija, vojna pošta št. 48, se pogreša od konca decembra 1914. Nahajal se je na ruskem bojišču. Če kdo kaj ve o obeh pogrešancih, se uljudno prosí za pojasnilo. Naslov: Ivan Petek, Bresnica, Sv. Lenart, pošta Velika Nedelja. — Ivan Prodnik, ki je služil pri 17. pešpolku, 12. stotnija, že ni pisal od mesca junija 1915; njegov brat Ferdinand, ki je bil pri 26. domobranskem pešpolku, in prideljen k pionirskemu oddelku, že ni več nobenega glasu dal od sebe od avgusta 1. 1914. Pojasnil lepo prosí mati Neža Prodnik, Solčava, št. 17, Štajersko.

* **Kaj bo z ujetniki-delavci?** V pondeljek, dne 28. febr., se je v porotni dvorani mariborske okrožne sodnije vršilo zborovanje županov mariborskega okraja radi ujetnikov-delavcev. Zborovanje je vodil g. namestniški tajnik Sima-Gall, ki je tudi pojasnil vse točke novih pogojev glede ujetnikov. Razprave so se med drugimi udeležili tudi poslanec Pišek, Lasbaher, Škof, Girstmayr, Repnik, Galunder in drugi. Izvolila se je deputacija, ki bo cesarskemu namestniku osebno predložila želje kmečkega ljudstva glede sprememb novih za kmeta nesprejemljivih določb glede ujetnikov. Posebno se je naglašalo, da so trde sledeče določbe novih določil: 1. Odškodnina za hrano ujetnikom se od 1. marca naprej ne bo več izplačevala. 2. Ujetnike mora dati delodajalec sam na svoje stroške vsakih 14 dni zdravniško preiskati in jim v slučaju bolezni dati zdravniško pomoč. 3. Za vsakega ujetnika se mora vložiti kavecija 30 K. 4. Ujetnikom se mora dajati dnina 15 do 50 vin. na dan. — G. komisar Sima-Gall je dal še sledeča pojasnila: 1. Kdor hoče imeti ujetnike pod novimi pogoji, mora do 15. marca vplačati kavecijo pri okr. glavarstvu. 2. Delovna doba ni od 6. do 6. ure, ampak oel dan, kakor pri domačih delavcih. 3. Prevažanje ujetnikov ni treba plačati, ker stroške prevažanja iz taborišča in nazaj nosi vojaška uprava. 4. Pri okrajnem glavarstvu se lahko dobi dovoljenje, da sme manjše število ujetnikov posebej spat v hiši posestnika, kjer delajo, in 5. da jih smejo stražiti domače nevojaške osebe, če se za to dobi uradno dovoljenje.

* **Skrb za spomladansko setev.** Okrajna glavarstva so po naročilu cesarske namestnije izdala na občine, šolska vodstva in orožnike obširna navodila za spomladno setev. — Kakor izvemo, bo ministristvo za deželno brambo izdalo prihodnje dni obširna določila glede vojaških dopustov za spomladanska dela na polju.

* **Prodaja plemenskih volov omejena.** Mariborsko okrajno glavarstvo je odredilo, da se plemenski voli in voli za vožnjo brez dovoljenja okrajnega glavarstva ne smejo prodajati. Ta odlok ima namen, da se voli ne prodajajo iz okraja.

* **Nova določila pri zmlatvi koruze.** Vlada je izdala letos posebna določila pri zmlatvi koruze za severne dežele in posebna določila za južne dežele v naši državi in sicer iz vzroka, ker je bila do sedaj koruzna moka v severnih deželah naše države več ali manj neznana in ljudje niso bili na njo navajeni, dočim je pa v alpskih in sploh v južnih deželah naše države poglavitna hrana prebivalstva. Za severne dežele je določeno, da se bo moralo izmleti iz koruze samo 60 odst. za zdrob in moko, v južnih deželah, torej tudi pri nas, pa 70 odstotkov. Pri nas se bo zmlelo iz 1 kg koruze 40 dkg zdroba, 30 dkg moke in 27 dkg moke za živinsko klajo, 3 dkg se pa računajo za razpršenje. Cene bodo od mlina sledeče: 1 kg koruznega zdroba bo stal 68 vinarjev, moke 42 vin. in moke za klajo tudi 42 vin. Iz koruze se torej ne bo posebej izmlelo nobenih otrobov.

* **Odprava lesa za puškina kopita.** Les za puškina kopita (oreh, česnja in pravi kostanj) se zopet pošilja A. Z. D. na Dunaj. Glede drugega lesa, ki se rabi v raznih artilerijskih delavnicah in zavodih, n. pr. jesen, mecesen, smreka, hrast in bukev, se pa pripominja: Jesenov in mecesen les mora biti na tanjšem koncu najmanj 25 cm debel in 2 m dolg. Za izdelovanje ojes se potrebuje kar največ mogoče 4% m dolgega lesa. Ostale vrste lesa naj se v celih kosih (hlodih) puste. Vsaka pošiljatev se mora s potrebnimi podatki naznaničiti poveljstvu V. armade, oddelek Q.

* **Grozdje za cesarja.** Ravnateljstvo državnih trtnic v Časli pošlje vsak dan sveže grozdje v Senbrun za cesarjevo kosilo. Za cesarja določeno grozdje rase na nalašč za to določenih trtah, katere goje s posebno skrbjo. Dokler ostanejo grozdi na trti ko dozorevajo, se vsak dan sproti nareže potrebna množina. Pozneje se hranijo v nalašč za to prirejenih skladiščih in sicer na neki posebni način. Vsak grozd se odreže s kolikor mogoče dolgim stebлом, ki se vtakne v steklenico, da grozd prosto visi navzdol. Tako grozdje ostane celo do marca popolnoma sveže.

* **Jajca z več rumenjaki.** V ameriški poljedelski postaji v Maine so se skozi celo vrsto leti že preiskušala jajca od kakih 3000 kokoši, da se dožene, koliko rumenjakov vsebujejo. Tekom šestih let se je našlo samo tri slučajje, ko so imela jajca po tri rumenjake. Vsako jajce je bilo, kakor pravi poročilo, od druge mlade kokoši in je bilo vedno prvo jajce dotične kokoši. Vsak rumenjaki je bil prevlečen s posebno kožico, edino beljak in lupina ste bili skupni. A med tem pa, ko rumenjaki navadnega jajca tiste kokoši ne tehtajo mnogo več kot vsak posamezen rumenjaki od onih treh rumenjakov, sta beljak in lupina razmehoma mnogo težja, tako da tako nenavadno jajce tehta namesto 50 samo 80 gramov. Jajca z dvema rumenjakoma so ravnotaka. Seveda so taka jajca bolj po-